

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-0149-12**Analytické metódy v spoločensko-humanitných disciplínach**Zodpovedný riešiteľ **prof. Mgr. Marián Zouhar, PhD.**Príjemca **Filozofická fakulta UK (FiF UK)****Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený**

1. Katedra logiky a metodológie vied FiF UK
2. -
3. -
4. -
5. -

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

1. -
2. -
3. -

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

1. -
2. -
3. -

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Lukáš Bielik: Explication, H-D Confirmation, and Simplicity. Erkenntnis, Online First: 10 August 2017. DOI 10.1007/s10670-017-9930-2.
2. Marián Zouhar, Lukáš Bielik, Miloš Kosterec: Metóda: metodologické a formálne aspekty. Bratislava: Vydavateľstvo UK 2017.
3. Juraj Halas: Abstrakcia a idealizácia. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2016.
4. Igor Hanzel: The Grounded Type of Sociological Theory. Frankfurt Am Main: Peter Lang Edition, 2016.
5. Vladimír Marko, František Gahér: Metóda, problém, úloha. Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2016.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu môžu mať dvojaké uplatnenie. Po prvé, môžu ovplyvniť vedeckovýskumnú prax v spoločensko-humanitných disciplínach, keďže niektoré výsledky precizujú metodologický konceptuálny aparát. Výsledky projektu zároveň potvrdzujú metodologicky rovnocenné postavenie spoločensko-humanitných disciplín vo vzťahu k prírodovedným a technickým disciplínam, vďaka čomu by sa mohla očakávať aspoň čiastočná a postupná zmena prevažne negatívneho postoja k spoločensko-humanitným disciplínam a ich vedeckej prínosti. Po druhé, výsledky projektu umožnili inovovať metodologicky zamerané vysokoškolské kurzy, resp. vytvoriť nové metodologicky zamerané kurzy, ktoré obohacujú vedeckovýskumnú prípravu budúcich absolventov vysokoškolského štúdia.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt mal za cieľ overiť hypotézu, podľa ktorej spoločensko-humanitné disciplíny používajú rovnaké jadro analytických metód ako prírodné vedy. Ukázalo sa, že v skúmaných spoločensko-humanitných disciplínach (sociológia, ekonómia, historické vedy, právo a filozofia) sa viaceré analytické metódy využívajú na prípravu konceptuálneho aparátu danej vednej oblasti a jeho ďalšie precizovanie vzhľadom na dosiahnuté vedecké výsledky v tejto oblasti. Zároveň sa vo viacerých prípadoch ukázalo, že používanie analytických metód má v spoločensko-humanitných disciplínach z veľkej časti skôr automatizovaný až rutinný charakter bez hlbšej reflexie ich metodologických aspektov. Na druhej strane sa ukázalo aj to, že medzi jednotlivými spoločensko-humanitnými disciplínami sú nezanedbateľné rozdiely medzi mierou a podobou používania analytických metód. Výsledkom riešenia projektu je aj pokrok v chápaní povahy metódy, jej štruktúry, komponentov a ďalších formálnych aj obsahových aspektov, pričom sa podarilo úspešne modelovať metódy ako postupnosti inštrukcií určitého druhu. Tento rámec umožnil aj nové vymedzenie pojmu analytickej metódy. Na druhej strane sme prehĺbili chápanie metódy ako nástroja riešenia problémových situácií, vďaka čomu sme preskúmali postavenie metódy v celkovom kontexte kognitívnej praxe. Viaceré analytické metódy - najmä abstrakciu, idealizáciu, konceptuálnu analýzu, definovanie či explikovanie - sme formulovali v ich ideálnej podobe ako kompletne postupnosti inštrukcií.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The aim of the project was to assess the hypothesis that social sciences and humanities employ the same core of analytic methods as natural sciences. It has been shown that a number of analytic methods are invoked in developing conceptual systems used in the scientific disciplines under survey (sociology, economy, historical sciences, law, and philosophy) and their further precisifying in view of scientific results obtained in these disciplines. It has been also shown that analytic methods are, by and large, used in an automatic or routine way in social sciences and humanities, and that they are employed without deeper considerations concerning their methodological aspects. On the other hand, it turned out that, concerning the extent and form of the use of analytic methods, there are considerable differences across social sciences and humanities. Apart from these results, we made a progress in understanding what methods are, what structure they have, and what are their components; some formal and substantial features of methods were clarified. Generally speaking, methods were modelled as sequences of certain kinds of instructions. This framework made possible a novel understanding of analytic methods too. On the other hand, we broadened our understanding of methods as a tool for solving problem situations. Based on this, we surveyed the role of methods in our cognitive practice generally conceived. A number of analytic methods - abstraction, idealization, conceptual analysis, defining, and explicating - were presented in their ideal form as complete sequences of instructions.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

prof. Mgr. Marián Zouhar, PhD.

V Bratislave 23. 10. 2017

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD.

V Bratislave 23. 10. 2017

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu